

HAKEM KARARI

Ba vuru No : UCM-2023-00145

Karar Tarihi : 20.12.2023

1. Taraflar

ikâyetçi : *****

ikâyet Edilen : *****

2. Alan Adı : <hooyo.com.tr>

3. Usul

Ba vuru, Uyuşmazlık Çözüm Merkezine (Merkez olarak anılacaktır) 16.11.2023 tarihinde yapılmı tır. Merkez aynı gün, İnternet Alan Adları Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması Tebliğinin (Tebliğ olarak anılacaktır) 8. maddesi uyarınca ikâyet edilene uyuşmazlıkla ilgili bilgilendirme yapımı tır. ikâyet edilen herhangi bir cevap vermemi tır.

Merkez, Tebliğ'in 11. maddesi uyarınca 28.11.2023 tarihinde Dr. Melik Şah ÇIRAKO LU'nu tek hakem olarak belirlemi ve hakeme bildirimde bulunmu tır. Hakem, İnternet Alan Adları Yönetmeliğinin (Yönetmelik olarak anılacaktır) 26/2 hükmü uyarınca; 04.12.2023 tarihinde ba vımsızlık ve tarafsızlık beyanında bulunmu ve çalı şmaya başlamı tır. Bu çerçevede hakem, 05.12.2023 tarihinde ikâyet edilenden ek bilgi ve belge talebinde bulunmu tır. Ancak ikâyet edilen cevap vermemi tır.

4. Olaylar

ikâyetçi bir gerçek kişidir. ikâyetçi, TÜRKPATENT nezdinde 22.04.2016 tarihinde tescil edilen "hooyo" markasının sahibidir. Uyuşmazlıkta konu alan adı <hooyo.com.tr>, ikâyet edilen tarafından 27.02.2023 tarihinde tahsis ettirilmemi tır. Söz konusu alan adına erişilmeye çalışıldı ında, "vegana" ismi altında farklı kategorilere ait çok sayıda ürünün listelendi ği görülmektedir.

5. Tarafların İddia ve Cevapları

5.1. İkâyetçinin İddia ve Talepleri

İkâyetin konusunu <hooyo.com.tr> alan adı olmaktadır. İkâyetçi başvurduğu dilekçesiyle sunduğu bilgi ve belgelerle; "hooyo" adlı markasını uzun yıllar en iyi şekilde temsil ettiğini ve tescil ettirdiğini; çeşitli e-ticaret platformlarından bir çok ülkeye satış yaptı; hem Türkiye hem de yurtdışından ödüller aldığını; ancak pandemi döneminde kendisinin yurtdışına taşınması nedeniyle alan adının başkası tarafından tescil ettirildiğini; kendisinin ise alan adına konu marka ile ticarete devam ettiğini; söz konusu alan adının başkası tarafından tescil ettirilmesinin marka adına zarar verdiğini; alan adında yer alan web sitesi üzerinden bu alan adı ile örtülmeyen ürünlerin satıldığını iddia etmiştir. İkâyetçi, ikâyet konusu alan adının kendisine devrini talep etmektedir.

5.2. İkâyet Edilenin Cevap ve Talebi

İkâyetçi herhangi bir cevap vermemiştir.

6. Değerlendirme

6.1. Değerlendirmede Göz Önünde Bulundurulacak Kriterler

İnternet Alan Adları Yönetmeliğinin 25.maddesinin ilk fıkrası uyarınca, aşağıdaki koşulların birlikte gerçekleşmesi hâlinde ikâyetçi tarafından bir alan adının iptali veya devri talep edilebilir:

- i) Uyuşmazlık konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olması (benzerlik kriteri),
- ii) Alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bakiyetinin olmaması (yasal hak veya bakiyet kriteri),
- iii) Bu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması (kötü niyet kriteri).

İkâyetçi iddiasını ispat etmekle yükümlüdür.

6.2. Benzerlik Kriteri

Yönetmeli in 25/1-(a) hükmü uyarınca, alan adı uyu mazlıklarında alan adının devri ya da iptali için aranan ilk husus; uyu mazlık konusu alan adının sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olmasıdır.

Uyu mazlı a konu alan adını <hooyo.com.tr> olmaktadır. İkâyetçinin, TÜRKPATENT nezdinde 22.04.2016 tarihinde tescil edilen "hooyo" markası mevcuttur. İkâyetçinin iddiasına ilişkin değerlendirilen ilk koşul açısından benzerlik kriterinin sağlandığı kanaatine varılmı tır.

6.3. Yasal Hak veya Ba lantı Kriteri

Yönetmeli in 25/1-(b) hükmü uyarınca; alan adı uyu mazlıklarında alan adının devri ya da iptali için aranan ikinci kriter, alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da ba lantısının olmamasıdır.

Genel üst seviye alan adlarına ilişkin uluslararası uyu mazlıkların çözümü kapsamında hakemler, menfi vakıa ispatının göreceli zorlu una dikkat çekmişlerdir. Bu nedenle ikâyetçi tarafından ilk bakı ta haklı görünen yasal hak ve ba lantı iddiasının ortaya konulması hâlinde, ikâyet edilenin alan adı ile ilgili yasal hak veya ba lantısını ispat etmesi aranmaktadır. (*Neusiedler Aktiengesellschaft v. Vinayak Kulkarni WIPO Case No. D2000-1769*)

İkâyetçi uyu mazlı a konu alan adı ile aynı olan bir markaya sahiptir. Marka sahibinin marka tescilinden sonra alan adı olarak kullanım da dâhil olmak üzere, markayı kullanım konusunda yasal ve me ru bir menfaati olduğunun kabulü gerekir. Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 7/3 (d) hükmü uyarınca da marka sahibi; işareti kullanan kişinin işaretin kullanımına ilişkin haklı veya me ru ba lantısı olmaması artıyla, işaretin aynı veya benzerinin internet ortamında ticari etki yaratacak biçimde alan adı olarak kullanılmasının yasaklanmasını talep etme hakkına sahiptir.

Bu kapsamda ikâyetçinin markası ile aynı olan alan adının kullanımı konusunda yasal bir hakkı veya ba lantısı olduğunun kabulü gerekir.

Bu durum kar ısında, ikâyetçinin markası ile aynı olan alan adının bir ba kası tarafından kullanımının yasal hak veya ba lantı kriterini sa lamadı ı konusundaki savının, ilk bakı ta haklı görünen (*prima facie*) bir iddia oldu u sonucuna varılmı tır. Bu halde ispat yükü ikâyet edilene geçecek ve ikâyet edilenin bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da ba lantısı oldu unu ortaya koyması gerekecektir. Uluslararası alanda yasal hak veya ba lantı varlı mın tespit edilebilmesi için a a ıdaki kriterler göz önünde bulundurulmaktadır:

i) Uyu mazlı a ili kin bildirim yapılmadan önceki dönemde, alan adı tahsis edilen ki inin alan adı veya alan adına tekabül eden bir ismi iyi niyetli olarak mal veya hizmetlerin sunumuna yönelik mevcut kullanımı veya ispatı mümkün bir kullanım hazırlı ının olması,

ii) Alan adı tahsis edilenin (birey, ticari kurulu veya di er bir yapı olarak), herhangi bir ticaret markası veya hizmet markası olmamasına ra men alan adı ismiyle biliniyor olması veya

iii) Uyu mazlı a konu marka veya hizmet markasının ticari bir kazanç amacıyla tüketicileri yanlış eilde yönlendirmek veya markayı veya hizmet markasını kötülemek amaçlarıyla kullanılmaksızın, alan adının me ru ticari olmayan veya adil bir kullanımının olması. [*Internet Corporation for Assigned Names and Numbers Uniform Dispute Resolution Policy - nternet Tahsisli Sayılar ve simler Kurumu Alan Adı Uyu mazlıklarının Yeknesak Çözüm Politikası ("UDRP") 4(c)*]

Söz konusu kriterler "tr" uzantılı alan adları bakımından da dikkate alınabilecek niteliktedir. ikâyet edilen ise konu hakkında herhangi bir cevap vermemi , herhangi bir savunmada ya da kar ı iddiada bulunmamı tır. Ayrıca ikâyet edilenin, ikâyet konusu alan adı üzerinde "vegana" ismi ile farklı kategorilere ait çe itli ürünleri listeledi i görülmektedir. Ancak ürünler ile bunların listelenme ve satı ekilleri incelendi inde; bu sitenin alan adı ile herhangi bir ba lantısının olmadığı görülmektedir. Neticede yapılan de erlendirmeler sonucunda ikâyet edilenin alan adı ile ilgili bir yasal hak veya ba lantısının bulunmadı ı kanaatine ula ılmıştır.

6.4. Kötü Niyet Kriteri

Yönetmeli in 25/1 (c) hükmü uyarınca, alan adlarının devri veya iptali taleplerinde ikâyetçi tarafından ispat edilmesi gereken son durum, uyu mazlı a konu alan adının ikâyet edilen tarafından kötü niyetli tahsis ettirilmesi veya kullanımınıdır. Bununla birlikte, hükümde yer verilen ko ulun yerine getirilmesi için kötü niyetli tahsisin veya kullanımın biri yeterli olup iki faaliyet aynı anda aranmamaktadır. Tebli 'in 19. maddesinde ifade edilen kötü niyetle tahsis ettirilme veya kullanılma olarak de erlendirilebilecek durumlar tahdidi olmayan ekilde sayılmı tır. Sayılan durumlar:

i) ikâyet konusu internet alan adının, ticaret veya hizmet markası, ticaret unvanı, i letme adı veya ki i adı ya da di er tanıtıcı i aretin sahibi olan ikâyetçiye veya ikâyetçinin ticari olarak rekabette bulundu u tarafa, bu internet alan adının belgelenmi tahsis masraflarını ve yatırım maliyetini a an miktardaki bir mebla kar ılı nda satma veya devretme amacıyla tahsis ettirilmı olması,

ii) ikâyet konusu internet alan adının, ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, i letme adı ya da di er tanıtıcı i aretin sahibinin, bu marka, unvan, ad ya da i areti internet alan adında kullanmasını engellemek amacıyla tahsis ettirilmı olması,

iii) ikâyet konusu internet alan adının, esasen ticari rakiplerin i lerine ya da faaliyetlerine zarar vermek amacıyla tahsis ettirilmı olması,

iv) Uyu mazlık konusu internet alan adının, ticari kazanç elde etmek amacıyla, ikâyetçinin sahibi oldu u ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, i letme adı ya da di er tanıtıcı i areti ile benzerlik sa layarak karı ıklık meydana getirmek suretiyle internet kullanıcılarının internet alan adı sahibinin internet sitesine veya herhangi bir internet sitesine yönlendirilmesi amacıyla bu internet alan adının kullanılması.

Konuya ili kin de erlendirmede ilk olarak ikâyet edilenin herhangi bir cevap vermemesi ya da savunma yapmamasının kötü niyet bakımından de erlendirilmesi gerekmektedir. ikâyet edilenin, hakkında yapılan ikâyete cevap vermemesi ilk görünü te kötü niyet ispatı olarak de erlendirilemezse de ikâyet edilenin bu tavrı somut uyu mazlı a ili kin yapılan genel de erlendirmede dikkate alınmalıdır.

(*Mehmet Özer v. Bilisima Bilgi Teknolojileri Ltd. Sti - WIPO Case No. D2016-0660*) ikayet edilen, hangi faaliyetlerinde söz konusu alan adını kullanacağını ifade etmemi ; konuya ilişkin herhangi bir bilgi ya da belge sunmamıştır.

Öte yandan ikayet edilenin uyuşmazlık konusu alan adını pasif olarak elde bulundurması bakımından bir değerlendirilmenin yapılması da gerekmektedir. Konuya ilişkin uluslararası alandaki yerle ik içtihadı bakıldığında; her bir somut olay açısından farklı değerlendirmelerde bulunulabileceği ifade edilmekle birlikte, "yakında geliyoruz, yakında açılacaktır" gibi ifadelerin ya da böyle bir web sayfasının tahsis edilen alan adında yer almasının; söz konusu alan adının pasif bir şekilde elde tutulduğu yönündeki değerlendirmelere engel olmayacağı kabul edilmektedir. Ayrıca pasif elde tutma bakımından bu hususların dikkate alınması önerilmektedir:

- i) ikayetçiye ait markanın ayırt ediciliğinin ve itibarının derecesi,
- ii) ikayet edilenin cevap verip vermemesi ve uyuşmazlık konusu alan adını mevcut iyi niyetli kullanımına ya da bu şekildeki kullanım planlamasına ilişkin delil getirebilmesi,
- iii) ikayet edilenin kimliğini gizlemesi ya da doğru olmayan iletişim bilgilerine yer vermesi,
- iv) Tahsis edilen alan adını iyi niyetli kullanım ihtimalindeki mantıksızlık. (*WIPO Jurisprudential Overview 3.0, Section 3.3*)

Bu kapsamda yapılan değerlendirmelerde ikâyet edilenin, ikâyet konusu alan adı üzerinde "vegana" ismi ile farklı kategorilere ait çeşitli ürünleri listelediği görülmektedir. Ancak bu ürünlerin listelenme ve satışı ile bu ürünlere yapıldığı iddia edilen yorumlar incelendiğinde, yine satıcıya ait iletişim bilgisine ya da diğer herhangi bir bilgiye yer verilmediği de dikkate alındığında; ikâyete konu alan adının hukuki ve meşru ticaret faaliyetleri için kullanılmadığı kanaatine ulaşılmıştır. Hakem, söz konusu alan adında yer alan web sitesinin; reklam geliri elde etmek, kullanıcıların kişisel verilerine ulaşmak ya da haksız kazanç elde etmek gibi çeşitli diğer amaçlarla kullanılmakta olabileceğini de değerlendirmektedir.

Bu itibarla ikâyet edilenin ikâyet konusu alan adı ile herhangi bir me ru faaliyette bulunmadı ı; tahsis edilen alan adını mevcut iyi niyetli kullanımına ya da bu ekildeki kullanım planlamasına ili kin herhangi bir delil sunmadı ı görülmektedir. Yine ikâyet edilenin adres bilgileri bakımından gerekli özen ve hassasiyeti göstermedi i, isim-soyisim kısmına adresini yazdı ı, adres kısmında ise sadece sokak ve mahalle ismine yer verdi i görülmektedir. Buna kar ın ikâyetçinin ikâyet konusu alan adı ile aynı olan markaya sahip oldu u görülmektedir. Tüm bu hususlar, ikâyet edilenin ikâyet konusu alan adını pasif ekilde elinde tuttu u yönünde de erlendirilmektedir.

Ayrıca ikâyet konusu alan adında yer alan web sitesi incelendi inde; ikâyet konusu alan adının, ikâyetçinin sahibi oldu u ticarete kullanılan marka ile benzerlik sa layarak karı ıklık meydana getirmek suretiyle internet kullanıcılarını ikâyet edilenin internet sitesine yönlendirdi i ve bu ekilde yönlendirilen kullanıcılar üzerinden haksız kazanç sa lanmasına neden olabilece i de erlendirilmektedir. Bu durumda Tebli in 19.maddesinin 1.fikrasındaki ç bendinde yer alan artların gerçekte ti i görülmektedir.

Sonuç olarak uyu mazlık kapsamındaki bilgi ve belgelerin bir bütün olarak de erlendirilmesi neticesinde, ikâyet edilenin uyu mazlık konusu alan adını kötü niyetle tahsis ettirdi i yönünde bir kanaate ula ılmı tır.

7. Karar

Yukarıda açıklanan hususlar ve sunulan bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuat, içtihat ve yargı kararları kapsamında yapılan de erlendirmeler neticesinde, ikâyetçinin ba vurusu bakımından Yönetmeli in 25/1 hükmünde sayılan artların bir arada gerçekte ti i kanaatine varılmı ve Yönetmeli in 27. maddesi gere ince ikâyetçinin talebinin kabulüne ve <hooyo.com.tr> alan adının ikâyetçiye devrine karar verilmi tir.

Doktor Ö retim Üyesi
Melik ah ÇIRAKO LU

Hakem

(e-imzalıdır)